Mały podatnik CIT w 2026 r. – limit i stawka 9%

Środa, 25 listopad 2026, 11:32, autor: Fakturowo.pl

W 2026 r. spółka z rokiem podatkowym równym kalendarzowemu ma status małego podatnika CIT, jeżeli jej przychody ze sprzedaży za 2025 r., razem z należnym VAT, nie przekroczyły 8 517 000 zł. Sam status nie wystarcza jednak do stosowania stawki 9%. Trzeba osobno sprawdzić przychody bieżącego roku, źródło dochodu i ustawowe wyłączenia. Wyjaśniamy zasady klasycznego CIT według stanu na 25 listopada 2026 r.

Które spółki powinny sprawdzić status małego podatnika?

Status małego podatnika ma znaczenie dla podmiotów rozliczających podatek dochodowy od osób prawnych. W praktyce dotyczy m.in. spółek z o.o., spółek akcyjnych oraz innych spółek będących podatnikami CIT. Nie jest to zasada opodatkowania dochodów przedsiębiorcy prowadzącego jednoosobową działalność gospodarczą i rozliczającego PIT.

Ten poradnik dotyczy klasycznego CIT. Stawki 9% nie należy przenosić na ryczałt od dochodów spółek, czyli estoński CIT. Tam wysokość podatku i warunki opodatkowania wynikają z odrębnych regulacji.

W klasycznym CIT status małego podatnika otwiera możliwość korzystania z określonych uproszczeń i preferencji, ale nie oznacza automatycznego prawa do niższego podatku od każdego dochodu. Przed zastosowaniem 9% trzeba przeprowadzić dwa odrębne testy przychodowe oraz sprawdzić pozostałe warunki.

Jak ustalić status małego podatnika na 2026 r.?

Podstawą jest wartość przychodu ze sprzedaży w poprzednim roku podatkowym, powiększona o należny VAT. Limit wynosi równowartość 2 mln euro. Przeliczenia dokonuje się według średniego kursu euro ogłoszonego przez NBP na pierwszy dzień roboczy października poprzedniego roku podatkowego, a wynik zaokrągla do 1000 zł.

Dla spółki, której rok podatkowy pokrywa się z kalendarzowym, przy ustalaniu statusu na 2026 r. znaczenie ma sprzedaż z 2025 r. Kurs euro z 1 października 2025 r. wynosił 4,2586 zł. Iloczyn 2 000 000 euro i tego kursu to 8 517 200 zł, a po ustawowym zaokrągleniu limit wynosi 8 517 000 zł.

Sformułowanie „nie przekroczyła” oznacza, że sprzedaż równa dokładnie 8 517 000 zł nie pozbawia statusu. Przekroczenie tej kwoty choćby o złotówkę oznacza natomiast, że spółka z rokiem kalendarzowym nie spełnia tego warunku na 2026 r.

Nie należy utożsamiać sprzedaży brutto z każdym wpływem na rachunek bankowy. Otrzymana pożyczka nie staje się przychodem ze sprzedaży tylko dlatego, że zwiększyła stan konta. Podstawą obliczenia powinny być prawidłowo ustalone przychody ze sprzedaży oraz należny VAT, a nie suma przelewów od wszystkich kontrahentów.

Dlaczego limit dla stawki 9% trzeba policzyć drugi raz?

Drugi test dotyczy przychodów osiągniętych w roku, za który spółka oblicza podatek. Dla standardowego, dwunastomiesięcznego roku podatkowego limit również wynosi równowartość 2 mln euro. Inny jest jednak dzień kursu waluty: stosuje się średni kurs euro ogłoszony przez NBP na pierwszy dzień roboczy tego roku podatkowego. Wynik także zaokrągla się do 1000 zł.

Dla roku kalendarzowego 2026 właściwą datą kursu jest 2 stycznia 2026 r. Nie wolno w tym miejscu automatycznie przyjmować kwoty 8 517 000 zł wyliczonej dla statusu małego podatnika. To wynik innego przeliczenia, dotyczącego innego warunku. Kwotę bieżącego limitu należy ustalić jako 2 mln euro pomnożone przez kurs z 2 stycznia 2026 r., a następnie zaokrąglić do 1000 zł.

Różni się również zakres sprawdzanych wartości. Przy statusie małego podatnika chodzi o przychody ze sprzedaży wraz z należnym VAT za poprzedni rok. Przy bieżącym limicie stawki 9% sprawdza się przychody osiągnięte w roku podatkowym, a nie wyłącznie sprzedaż. Należny VAT co do zasady nie jest przychodem podatkowym CIT, dlatego nie dolicza się go tu tak jak w teście statusu.

Element	Status małego podatnika	Limit stosowania 9% CIT
Badany okres	Poprzedni rok podatkowy	Bieżący rok podatkowy
Podstawa porównania	Przychód ze sprzedaży z należnym VAT	Przychody podatkowe bieżącego roku
Kurs euro	Pierwszy dzień roboczy października poprzedniego roku podatkowego	Pierwszy dzień roboczy bieżącego roku podatkowego
Znaczenie	Ustala status podatnika	Ogranicza możliwość zastosowania niższej stawki

Dochód i przychód to także różne wielkości. Wysokie koszty mogą obniżyć dochód do opodatkowania, ale nie obniżają przez to przychodów porównywanych z limitem. Spółka o niewielkim zysku może więc nie mieć prawa do stawki 9%.

Do jakich dochodów można zastosować 9% CIT?

Preferencyjna stawka dotyczy podstawy opodatkowania obejmującej dochody inne niż z zysków kapitałowych. Dochody z zysków kapitałowych nie korzystają ze stawki 9%; zasadnicza stawka wynosi w ich przypadku 19%, z uwzględnieniem odrębnych reguł dotyczących konkretnych kategorii przychodów, zwolnień i podatków zryczałtowanych.

Spółka prowadząca działalność usługową i jednocześnie osiągająca przychody z zysków kapitałowych musi więc prawidłowo rozdzielić źródła. Nie może zastosować 9% do całego wyniku tylko dlatego, że dominującą częścią jej działalności są usługi.

Przychodów z zysków kapitałowych nie pomija się natomiast tylko z tego powodu przy sprawdzaniu bieżącego limitu przychodów uprawniającego do 9%. Inne są zasady ustalania, które dochody obejmie preferencja, a inne zasady oceny wielkości podatnika w danym roku.

Jak wygląda sprawdzenie limitu na konkretnym przykładzie?

Spółka usługowa ma rok podatkowy równy kalendarzowemu. W 2025 r. uzyskała 6 800 000 zł przychodu ze sprzedaży netto i wykazała 1 564 000 zł należnego VAT. Dla statusu małego podatnika sumuje te wartości: 6 800 000 zł + 1 564 000 zł = 8 364 000 zł.

Wynik jest niższy niż 8 517 000 zł, więc spółka spełnia warunek statusu małego podatnika na 2026 r. Gdyby jednak porównywała z limitem tylko sprzedaż netto, zastosowałaby nieprawidłową metodę, nawet jeżeli w tym przykładzie końcowy wniosek pozostałby taki sam.

Przyjmijmy następnie, że w całym 2026 r. spółka osiągnęła 5 000 000 zł przychodów podatkowych wyłącznie z działalności usługowej i 4 400 000 zł kosztów ich uzyskania. Nie podlega ustawowym wyłączeniom i spełnia bieżący limit przychodów. Jej dochód wynosi 600 000 zł. Przy założeniu braku innych korekt podstawy opodatkowania CIT według stawki 9% wyniesie 54 000 zł. Podatku nie oblicza się jako 9% sprzedaży ani jako 9% wpływów na konto.

Czy nowa spółka może od razu stosować niższą stawkę?

Podatnik rozpoczynający działalność może korzystać z 9% w roku rozpoczęcia działalności bez spełnienia warunku posiadania statusu małego podatnika. Nie oznacza to jednak zwolnienia z bieżącego limitu przychodów ani z ograniczenia preferencji do dochodów innych niż z zysków kapitałowych.

Istotny jest sposób powstania spółki. Ustawa przewiduje czasowe wyłączenia preferencji dla określonych przypadków przekształceń, połączeń, podziałów oraz wniesienia określonych składników majątku. Wśród nich są przypadki utworzenia podatnika w wyniku przekształcenia przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną albo spółki niebędącej osobą prawną.

Przy wyłączeniach odnoszących się do sposobu utworzenia podatnika ograniczenie obejmuje rok rozpoczęcia działalności i rok podatkowy bezpośrednio po nim następujący. Nie należy rozumieć tego jako zawsze dokładnie 24 miesięcy. Jeżeli pierwszy rok podatkowy jest krótki, okres obejmujący dwa lata podatkowe również może być krótszy.

Samo przekształcenie jednej spółki będącej podatnikiem CIT w inną taką spółkę nie powinno być automatycznie utożsamiane z przekształceniem jednoosobowej działalności. Ustawowe wyłączenia wskazują konkretne zdarzenia. Dlatego przed pierwszą zaliczką według 9% trzeba sprawdzić dokumenty powstania spółki oraz ewentualne wkłady niepieniężne, a nie tylko datę jej rejestracji. Stawka 9% nie jest też dostępna dla podatkowych grup kapitałowych.

Co zmienia krótszy lub dłuższy rok podatkowy?

Najpierw należy ustalić rzeczywiste daty początku i końca roku podatkowego. Rok podatkowy spółki nie zawsze pokrywa się z rokiem kalendarzowym, dlatego daty kursów opisane dla spółki rozliczającej okres od stycznia do grudnia nie są uniwersalne.

Przy roku podatkowym krótszym albo dłuższym niż 12 miesięcy znaczenie ma proporcjonalne ustalenie bieżącego limitu przychodów dla stawki 9%, odpowiednio do długości tego roku. Nie należy bez sprawdzenia stosować pełnej kwoty przewidzianej dla standardowych 12 miesięcy. Nie wolno też automatycznie przenosić tej zasady na odrębny test przychodów ze sprzedaży służący ustaleniu statusu małego podatnika.

Praktycznie oznacza to konieczność prowadzenia dwóch osobnych obliczeń. Jedno powinno dokumentować status na podstawie poprzedniego roku, a drugie — uprawnienie do stawki 9% w aktualnym okresie. W każdym obliczeniu trzeba zachować właściwy zakres przychodów, kurs waluty i reguły dotyczące badanego roku.

Co zrobić, gdy przychody w trakcie roku przekroczą limit?

Bieżący limit należy monitorować narastająco. Przy zaliczkach obliczanych według rzeczywistych wyników przekroczenie limitu oznacza konieczność zastosowania stawki 19% przy obliczaniu zaliczki za okres, w którym nastąpiło przekroczenie, oraz w kolejnych okresach tego roku. Obliczenie uwzględnia dochód narastająco i zaliczki należne za wcześniejsze okresy, a nie tylko dochód uzyskany po dniu przekroczenia.

Nie jest zatem prawidłowe pozostawienie 9% dla dochodu z pierwszej części roku i opodatkowanie 19% wyłącznie późniejszej nadwyżki. W rozliczeniu rocznym przekroczenie bieżącego limitu wyklucza preferencyjną stawkę dla tego roku. Sama utrata prawa do 9% wskutek wzrostu przychodów nie oznacza natomiast, że wcześniejsze zaliczki, prawidłowo obliczone według warunków spełnionych w tamtych okresach, od początku były błędne.

Inaczej wygląda sytuacja, gdy spółka od początku nie spełniała warunków, np. pominęła VAT przy ustalaniu statusu albo nie uwzględniła wyłączenia po przekształceniu. Wówczas trzeba ponownie obliczyć zobowiązania, uzupełnić ewentualne zaległości wraz z należnymi odsetkami i skorygować złożone rozliczenie roczne, jeżeli zawiera błąd.

Jak udokumentować prawo do preferencji?

W dokumentacji podatkowej warto przechowywać zestawienie sprzedaży poprzedniego roku z należnym VAT, obliczenie limitu wraz z datą i wartością kursu NBP oraz zestawienie bieżących przychodów podatkowych. Osobno potrzebne jest rozdzielenie dochodów z zysków kapitałowych i pozostałych źródeł.

W nowej lub reorganizowanej spółce do tego zestawu należy dołączyć sprawdzenie sposobu jej utworzenia i zdarzeń objętych ustawowymi wyłączeniami. Tak przygotowana dokumentacja pozwala ustalić nie tylko, czy spółka jest małym podatnikiem, ale przede wszystkim, czy konkretny dochód za dany rok rzeczywiście można opodatkować stawką 9%.

Tagi: mały podatnik cit 2026, limit małego podatnika, cit 9 procent, 8517000 zł, przychody ze sprzedaży, limit 2 mln euro